

LAMPIRAN I

BESAR SAMPEL PENELITIAN

Besar sampel yang digunakan adalah 26 orang dihitung berdasarkan rumus :

$$n = \frac{\sigma_d^2 (Z_{1-\alpha} + Z_{1-\beta})^2}{(x_1 - x_2)^2} \quad (\text{Colton T, 1985})$$

Cadangan drop out = 10 %

Keterangan :

σ_d = standar deviasi

$x_1 - x_2 = d$

Diasumsikan : $\frac{d}{\sigma} = 0,6$ (Walpole & Myer, 1989)

Z_α dan Z_β diperoleh dari tabel distribusi normal standar

Untuk taraf kepercayaan 95 % , nilai $Z_{1-\alpha} = 1,64$

Power test 90 % $Z_{1-\beta} = 1,28$

Perhitungan :

$$n = \frac{(10)^2 (1,64 + 1,28)^2}{6^2}$$

$$n = \frac{100 (2,92)^2}{36}$$

$$n = \frac{100 (8,5264)}{36}$$

$n = 23,6844$ dibulatkan menjadi $n = 24$

Besar sampel minimal adalah 24 subjek penelitian.

Cadangan drop out = 10 % x 24 = 2,4 (dibulatkan menjadi 2)

Jadi subjek penelitian keseluruhan adalah $24 + 2 = 26$ orang.

LAMPIRAN II
SURAT PERNYATAAN PERSETUJUAN
UNTUK IKUT SERTA DALAM PENELITIAN
(INFORMED CONSENT)

Yang bertanda tangan dibawah ini:

N a m a :

U s i a :

Alamat :

Pekerjaan :

No. KTP/lainnya:

Dengan sesungguhnya menyatakan bahwa:

setelah mendapat keterangan sepenuhnya menyadari, mengerti, dan memahami tentang tujuan, manfaat dan risiko yang mungkin timbul dalam penelitian, serta sewaktu-waktu dapat mengundurkan diri dari keikut sertaannya, maka saya **setuju** ikut serta dalam penelitian yang berjudul:

Demikian surat pernyataan ini kami buat dengan sesungguhnya dan tanpa paksaan.

Mengetahui,
Penanggung jawab penelitian,

Bandung,
Yang menyatakan
Peserta penelitian,

()

()

Saksi-saksi:

1. ()

2. ()

LAMPIRAN III

DATA SUBJEK PENELITIAN

Nama : S.P	Nama : Y.D	Nama : E.T
Umur : 21 tahun	Umur : 19 tahun	Umur : 20 tahun
Tinggi badan : 150 cm	Tinggi badan : 167 cm	Tinggi badan : 160 cm
Berat badan : 50 kg	Berat badan : 62 kg	Berat badan : 65 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 100/70 mmHg	1 : 104/70 mmHg	1 : 110/78 mmHg
2 : 100/70 mmHg	2 : 104/70 mmHg	2 : 110/78 mmHg
3 : 100/70 mmHg	3 : 104/70 mmHg	3 : 110/78 mmHg
Sesudah minum jus	Sesudah minum jus	Sesudah minum jus
2' : 100/70 mmHg	2' : 102/68 mmHg	2' : 110/76 mmHg
7' : 98/66 mmHg	7' : 102/70 mmHg	7' : 110/76 mmHg
12' : 96/66 mmHg	12' : 102/70 mmHg	12' : 106/70 mmHg
17' : 94/66 mmHg	17' : 104/68 mmHg	17' : 100/70 mmHg
22' : 96/68 mmHg	22' : 104/66 mmHg	22' : 100/70 mmHg
27' : 96/70 mmHg	27' : 98/66 mmHg	27' : 104/74 mmHg
32' : 96/70 mmHg	32' : 100/70 mmHg	32' : 104/74 mmHg
	37' : 100/70 mmHg	37' : 108/74 mmHg

Nama : T.D	Nama : M.N	Nama : N.S
Umur : 20 tahun	Umur : 21 tahun	Umur : 21 tahun
Tinggi badan : 154 cm	Tinggi badan : 156 cm	Tinggi badan : 160 cm
Berat badan : 51 kg	Berat badan : 56 kg	Berat badan : 60 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 110/80 mmHg	1 : 106/70 mmHg	1 : 110/80 mmHg
2 : 110/80 mmHg	2 : 106/70 mmHg	2 : 110/80 mmHg
3 : 110/80 mmHg	3 : 106/70 mmHg	3 : 110/80 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 110/80 mmHg	2' : 100/66 mmHg	2' : 108/70 mmHg
7' : 110/80 mmHg	7' : 100/66 mmHg	7' : 100/70 mmHg
12' : 106/70 mmHg	12' : 100/66 mmHg	12' : 100/70 mmHg
17' : 100/70 mmHg	17' : 100/66 mmHg	17' : 100/70 mmHg
22' : 104/80 mmHg	22' : 104/68 mmHg	22' : 98/70 mmHg
27' : 110/80 mmHg	27' : 106/68 mmHg	27' : 100/70 mmHg
32' : 110/80 mmHg	32' : 106/70 mmHg	32' : 104/78 mmHg

Nama : C.S	Nama : C.T	Nama : K.B
Umur : 19 tahun	Umur : 19 tahun	Umur : 20 tahun
Tinggi badan : 150 cm	Tinggi badan : 167 cm	Tinggi badan : 164 cm
Berat badan : 42 kg	Berat badan : 62 kg	Berat badan : 48 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 110/80 mmHg	1 : 106/74 mmHg	1 : 94/70 mmHg
2 : 110/80 mmHg	2 : 106/74 mmHg	2 : 94/70 mmHg
3 : 110/80 mmHg	3 : 106/74 mmHg	3 : 94/70 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 108/78 mmHg	2' : 100/74 mmHg	2' : 94/70 mmHg
7' : 100/78 mmHg	7' : 94/70 mmHg	7' : 90/70 mmHg
12' : 100/78 mmHg	12' : 94/70 mmHg	12' : 90/70 mmHg
17' : 100/80 mmHg	17' : 96/74 mmHg	17' : 90/70 mmHg
22' : 100/80 mmHg	22' : 100/74 mmHg	22' : 90/70 mmHg
27' : 100/80 mmHg	27' : 100/74 mmHg	27' : 90/70 mmHg
32' : 104/80 mmHg	32' : 100/70 mmHg	32' : 92/70 mmHg
	37' : 100/70 mmHg	37' : 94/70 mmHg

Nama : F.F	Nama : O.G	Nama : S.S
Umur : 22 tahun	Umur : 21 tahun	Umur : 23 tahun
Tinggi badan : 158 cm	Tinggi badan : 160 cm	Tinggi badan : 155 cm
Berat badan : 52 kg	Berat badan : 65 kg	Berat badan : 65 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 104/74 mmHg	1 : 106/78 mmHg	1 : 110/70 mmHg
2 : 104/74 mmHg	2 : 106/78 mmHg	2 : 110/70 mmHg
3 : 104/74 mmHg	3 : 106/78 mmHg	3 : 110/70 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 100/70 mmHg	2' : 100/78 mmHg	2' : 104/70 mmHg
7' : 100/70 mmHg	7' : 104/76 mmHg	7' : 98/60 mmHg
12' : 100/70 mmHg	12' : 104/76 mmHg	12' : 100/60 mmHg
17' : 100/72 mmHg	17' : 106/76 mmHg	17' : 100/60 mmHg
22' : 98/70 mmHg	22' : 104/76 mmHg	22' : 100/66 mmHg
27' : 100/70 mmHg	27' : 106/76 mmHg	27' : 100/68 mmHg
32' : 100/74 mmHg	32' : 106/76 mmHg	32' : 104/70 mmHg
37' : 102/74 mmHg		37' : 104/70 mmHg

Nama : A.N	Nama : I.P	Nama : O.N
Umur : 21 tahun	Umur : 19 tahun	Umur : 21 tahun
Tinggi badan : 162 cm	Tinggi badan : 150 cm	Tinggi badan : 164 cm
Berat badan : 58 kg	Berat badan : 39 kg	Berat badan : 51 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 120/80 mmHg	1 : 96/60 mmHg	1 : 110/80 mmHg
2 : 120/80 mmHg	2 : 96/60 mmHg	2 : 110/80 mmHg
3 : 120/80 mmHg	3 : 96/60 mmHg	3 : 110/80 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 114/80 mmHg	2' : 94/60 mmHg	2' : 100/68 mmHg
7' : 110/76 mmHg	7' : 94/60 mmHg	7' : 100/66 mmHg
12' : 110/76 mmHg	12' : 94/56 mmHg	12' : 104/66 mmHg
17' : 114/78 mmHg	17' : 90/56 mmHg	17' : 106/66 mmHg
22' : 116/80 mmHg	22' : 90/58 mmHg	22' : 106/66 mmHg
27' : 120/80 mmHg	27' : 94/58 mmHg	27' : 106/68 mmHg
32' : 120/80 mmHg	32' : 94/60 mmHg	32' : 108/70 mmHg
		37' : 110/70 mmHg

Nama : B.M	Nama : A.M	Nama : L.L
Umur : 20 tahun	Umur : 23 tahun	Umur : 19 tahun
Tinggi badan : 164 cm	Tinggi badan : 166 cm	Tinggi badan : 167 cm
Berat badan : 60 kg	Berat badan : 52 kg	Berat badan : 64 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 100/70 mmHg	1 : 106/70 mmHg	1 : 100/70 mmHg
2 : 100/70 mmHg	2 : 106/70 mmHg	2 : 100/70 mmHg
3 : 100/70 mmHg	3 : 106/70 mmHg	3 : 100/70 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 100/70 mmHg	2' : 106/68 mmHg	2' : 100/70 mmHg
7' : 94/60 mmHg	7' : 100/60 mmHg	7' : 98/70 mmHg
12' : 94/66 mmHg	12' : 100/66 mmHg	12' : 94/60 mmHg
17' : 94/68 mmHg	17' : 94/50 mmHg	17' : 90/60 mmHg
22' : 98/70 mmHg	22' : 94/60 mmHg	22' : 92/66 mmHg
27' : 100/70 mmHg	27' : 100/64 mmHg	27' : 94/66 mmHg
32' : 100/70 mmHg	32' : 100/68 mmHg	32' : 94/66 mmHg
	37' : 100/68 mmHg	

Nama : M.A	Nama : E.R	Nama : C.M
Umur : 21 tahun	Umur : 19 tahun	Umur : 20 tahun
Tinggi badan : 169 cm	Tinggi badan : 167 cm	Tinggi badan : 160 cm
Berat badan : 58 kg	Berat badan : 62 kg	Berat badan : 54 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 120/80 mmHg	1 : 110/70 mmHg	1 : 100/60 mmHg
2 : 120/80 mmHg	2 : 110/70 mmHg	2 : 100/60 mmHg
3 : 120/80 mmHg	3 : 110/70 mmHg	3 : 100/60 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 120/72 mmHg	2' : 108/68 mmHg	2' : 100/60 mmHg
7' : 120/68 mmHg	7' : 108/68 mmHg	7' : 98/58 mmHg
12' : 118/68 mmHg	12' : 104/64 mmHg	12' : 96/56 mmHg
17' : 114/70 mmHg	17' : 100/64 mmHg	17' : 98/58 mmHg
22' : 114/66 mmHg	22' : 104/70 mmHg	22' : 100/58 mmHg
27' : 108/70 mmHg	27' : 110/70 mmHg	27' : 90/56 mmHg
32' : 114/70 mmHg	32' : 110/70 mmHg	32' : 96/56 mmHg
37' : 118/70 mmHg		37' : 98/58 mmHg

Nama : A.D	Nama : R.D	Nama : R.N
Umur : 21 tahun	Umur : 20 tahun	Umur : 23 tahun
Tinggi badan : 158 cm	Tinggi badan : 166 cm	Tinggi badan : 166 cm
Berat badan : 60 kg	Berat badan : 52 kg	Berat badan : 65 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 110/80 mmHg	1 : 100/70 mmHg	1 : 110/70 mmHg
2 : 110/80 mmHg	2 : 100/70 mmHg	2 : 110/70 mmHg
3 : 110/80 mmHg	3 : 100/70 mmHg	3 : 110/70 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 100/78 mmHg	2' : 100/70 mmHg	2' : 110/70 mmHg
7' : 102/76 mmHg	7' : 100/70 mmHg	7' : 106/70 mmHg
12' : 104/76 mmHg	12' : 96/70 mmHg	12' : 104/68 mmHg
17' : 104/76 mmHg	17' : 96/70 mmHg	17' : 106/70 mmHg
22' : 104/74 mmHg	22' : 94/70 mmHg	22' : 100/66 mmHg
27' : 106/78 mmHg	27' : 94/68 mmHg	27' : 106/70 mmHg
32' : 108/80 mmHg	32' : 92/66 mmHg	32' : 96/70 mmHg
	37' : 96/68 mmHg	37' : 100/70 mmHg
	42' : 96/68 mmHg	42' : 100/70 mmHg

Nama : C.T	Nama : A.G
Umur : 23 tahun	Umur : 23 tahun
Tinggi badan : 156 cm	Tinggi badan : 167 cm
Berat badan : 50 kg	Berat badan : 60 kg
Sebelum minum jus	Sebelum minum jus
1 : 100/70 mmHg	1 : 100/70 mmHg
2 : 100/70 mmHg	2 : 100/70 mmHg
3 : 100/70 mmHg	3 : 100/70 mmHg
sesudah minum jus	sesudah minum jus
2' : 100/70 mmHg	2' : 90/70 mmHg
7' : 98/68 mmHg	7' : 90/70 mmHg
12' : 96/68 mmHg	12' : 90/68 mmHg
17' : 96/68 mmHg	17' : 90/68 mmHg
22' : 94/68 mmHg	22' : 90/70 mmHg
27' : 98/70 mmHg	27' : 96/70 mmHg
32' : 98/70 mmHg	32' : 100/70 mmHg
37' : 100/70 mmHg	37' : 100/70 mmHg

LAMPIRAN IV

ANALISIS STATISTIK

T-Test SISTOL

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	tekanan darah sistol sebelum percobaan	105.85	26	6.448	1.265
	tekanan darah sistol setelah percobaan	96.85	26	5.221	1.024

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	tekanan darah sistol sebelum percobaan & tekanan darah sistol setelah percobaan	26	.917	.000

Paired Samples Test

			Pair 1 tekanan darah sistol sebelum percobaan - tekanan darah sistol setelah percobaan
Paired Differences	Mean		9.00
	Std. Deviation		2.668
	Std. Error Mean		.523
	95% Confidence Interval of the Difference	Lower	7.92
		Upper	10.08
T			17.198
Df			25
Sig. (2-tailed)			.000

T-Test DIASTOL**Paired Samples Statistics**

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	tekanan darah diastol sebelum percobaan	72.46	26	5.666	1.111
	tekanan darah diastol setelah percobaan	66.46	26	6.556	1.286

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	tekanan darah diastol sebelum percobaan & tekanan darah diastol setelah percobaan	26	.705	.000

Paired Samples Test

		Pair 1 tekanan darah diastol sebelum percobaan - tekanan darah diastol setelah percobaan
Paired Differences	Mean	6.00
	Std. Deviation	4.767
	Std. Error Mean	.935
	95% Confidence Interval of the Difference	Lower 4.07 Upper 7.93
	T	6.419
Df		25
Sig. (2-tailed)		.000

RIWAYAT HIDUP

Nama : Marsita Lita
NRP : 0710052
Agama : Kristen Protestan
Tempat/ tanggal lahir : Pontianak, 20 Maret 1990
Alamat : Jalan Surya Sumantri no 60B. Bandung

Riwayat pendidikan :

TK Bethel Singkawang	(1994-1995)
SD Negeri 1 Singkawang	(1995-2001)
SMP Bruder Singkawang	(2001-2004)
SMA Taruna Bumi Khatulistiwa Pontianak	(2004-2007)
Fakultas Kedokteran Universitas Kristen Maranatha	(2007-sekarang)